

سرانجام کارتون ایرانی

درباره انیمیشن پسر دلفینی ۲

مسعود پویا

انیمیشن ایرانی با تمام دستاوردهایش تا همین چند سال پیش نه سهم چندانی از سبد اکران داشت و نه در جشنواره فیلم فجر جدی گرفته می شد. انیمیشن ایرانی بیشتر تحت تأثیر جریان روشنفکری حاکم بر کانون پرورش فکری در دهه های ۴۰ و ۵۰ بود و اگر نگاهی هم به خارج داشت بیشتر تحت تأثیر مکتب لایپزیگ بود تا محصولات هالیوودی. تعدادی از بهترین انیمیشن های تاریخ سینمای ایران این گونه ساخته شده اند و در جشنواره های جهانی به موفقیت های چشمگیری دست یافته اند.

داستان انیمیشن بلند ایرانی البته متفاوت بود و تا سال ها تقریباً هیچ فیلمی نمی توانست به موفقیتی در گیشه برسد. ماجرای انیمیشن ایرانی از دهه ۹۰ شکل و شمایل دیگری یافت و در سال های اخیر با موفقیت های بی درپی چنان مورد توجه قرار گرفت که حالا در جشنواره فیلم فجر، بخش ویژه ای برای انیمیشن ایرانی در نظر گرفته شده است. یکی از موفق ترین انیمیشن های ایرانی این سال ها، «پسر دلفینی» بود.

موفقیت چشمگیر «پسر دلفینی» در اکران ۱۴۰۱، تنها توفیق این انیمیشن نبود و به نوعی بخش مهمی از آنچه رونق کارتون ایرانی در این سال ها نامیده می شود، بود؛ موفقیتی که فقط در داخل به دست نیامده و این فیلم در چندین کشور اکران موفقیت را پشت سر گذاشته است. سری اول «پسر دلفینی» در بیش از ۳۰ کشور اکران شد. کانادا، روسیه، ترکیه، اسپانیا، آمریکا، ایتالیا، پرغال، عربستان سعودی و آلمان از جمله کشورهایی است که این انیمیشن در سینماهای آنها به نمایش درآمده است. همچنین نتفلیکس، اپل تی وی و آمازون پلتفرم هایی هستند که در فرایند بخش بین الملل «پسر دلفینی» حضور داشته اند. با چنین پیشینه ای کاملاً طبیعی بود که قسمت دوم از راه برسد. محمدمامین همدانی، تهیه کننده و محمد خیراندیش، کارگردان خیلی زود دست به کار تولید سری دوم شدند و حالا شاهد رونمایی از این فیلم در چهل و سومین جشنواره فجر هستیم.

گفت و گو با تهیه کننده فیلم سینمایی تاکسیدرمی

انتخاب بازیگران درستی داشتیم

از زمان شکل گیری کاراکترها در فیلمنامه ما گزینه هایی برای نقش ها در نظر داشتیم؛ به ویژه ۳ نقش اصلی فیلم و همچنین کاراکتر خانم فیلم به نام خورشید زهنمان را درگیر کرده بود. مادر «تاکسیدرمی» بازیگران را به گونه ای انتخاب کردیم که مکمل هم باشند و اختلاف سطح زیادی باهم نداشته باشند. گاهی در فیلمسازی به جای اینکه به یک کاراکتر نگاه کنیم، به جمع این افراد در کنار هم نگاه می کنیم و ما در «تاکسیدرمی» همین کار را کردیم. ما از کاراکتر «مجدد صالحی» انتظار داشتیم که سقوط انسانیت را در طول فیلم به ما نشان بدهد؛ از «حسن معجون» انتظار داشتیم که یک جنس فرماندهی عملیات را در کنار بانمک بودن کاراکتر برعهده بگیرد و هادی کاظمی را برای نقشی انتخاب کردیم که ظاهراً دست و پا چلفتی و مقداری خنگ است. به نظر ما انتخاب های درستی داشتیم و امیدوارم که مخاطب هم با فیلم همراه شود. به نظر من اینکه برای اهدای نقش به بازیگران به سراغ کلیشه ها نرویم و انتخاب های متفاوتی داشته باشیم و ریسک کنیم، سینما را جذاب می کند. به نظر ما باید جسارت فیلمساز را در این زمینه ستایش کرد.

می توان گفت «تاکسیدرمی» فیلمی

مرتب با محیط زیست است؟

من موافق این نیستم که «تاکسیدرمی» را یک فیلم صرفاً محیط زیستی بدانیم. محتوا و حرف ما در این اثر صرفاً محیط زیست نیست اما یک شاخه بسیار مهم فیلم ما مسئله محیط زیست و اتفاق ناگواری است که در آن برهه تاریخی برای محیط زیست ما افتاد.

در قوانین بین المللی چند چیز حکم وطن دارد و فقط خاک نیست که وطن نامیده می شود؛ زیست بوم کشور و حیوانات کشور هم حکم وطن دارند. کسی که حاضر است سر زیست بوم کشورش معامله کند، به نوعی خیانت به وطن کرده است.

تجربه کار با یک فیلم اولی چگونه است؟

اساساً مجموعه ای هستیم به نام باشگاه فیلم سوره که سال هاست دغدغه پیدا کردن جوان هایی را داریم که استعداد خوبی در زمینه سینما داشته اند. آقای محمد پایدار پنجمین فیلمسازی است که مسیر رشد و توانمندسازی اش را در باشگاه سوره طی کرده است و نهایتاً به نقطه ساخت فیلم سینمایی رسیده. طبیعتاً کار کردن با فیلم اولی ها چالش ها و مزایای خودش را دارد. این افراد بسیار پراکنده و پراثری هستند تا بتوانند بهترین کاری را که از دستشان برمی آید انجام دهند. همچنین این افراد می توانند روح جدید و نگاه ویژه ای به سینما و فیلمسازی اضافه کنند. حتی در انتخاب ژانر و لحن کارگردانی می توانند نگاه ویژه ای به جشنواره و البته به ایران اضافه کنند.

ایده اولیه «تاکسیدرمی» از کجا شکل

گرفت و از پروسه تولید بگویند؟

در باشگاه فیلم سوره و در سال ۱۴۰۱ تصمیم گرفتیم که اتفاقات یک صد سال اخیر کشور را مطالعه کنیم که شامل دوره پهلوی و برهه های مختلف انقلاب اسلامی بود تا بتوانیم قصه هایی را که بتوان از شان فیلمنامه ساخت، پیدا کنیم. در این رفت و برگشت های تاریخ کشور به یک ماجرای محیط زیستی، سیاسی و اجتماعی رسیدیم که ایده اصلی «تاکسیدرمی» آنجا شکل گرفت و برایمان اتفاق تازهای بود چرا که ماجرای گفته نشده ای بود. نهایتاً بعد از چند جلسه توانستیم این موضوع را به فیلمنامه اولیه تبدیل کنیم و تصمیم گرفتیم که این کار را باسازیم.

انتخاب بازیگران از

همان تولید فیلمنامه شکل

گرفت یا بعداً به این

بازیگران رسیدید؟

فیلمه پناه آذر

محمد جواد موحد نسبت به دیگر تهیه کنندگان سینمای سن و سال کمی دارد. موحد علاوه بر مدیر تولید چند سریال و فیلم سینمایی و علاوه بر تهیه کننده سینما، مدیر باشگاه فیلم سوره است. او سال گذشته تهیه کننده گی فیلم «باغ کیانوش» را برعهده داشت و امسال نیز با «تاکسیدرمی» به جشنواره فیلم فجر آمده است.

سال گذشته تهیه کننده گی «باغ

کیانوش» را در حوزه کودک و نوجوان برعهده داشتید و امسال «تاکسیدرمی». کدام تجربه جذاب تر بود؟ هر یک از فیلم ها چه ویژگی های خاصی داشت؟

«باغ کیانوش» و «تاکسیدرمی» در ۲ ژانر، لحن، مضمون و جامعه مخاطب متفاوت تولید شده است. من امیدوارم که «تاکسیدرمی» هم مانند «باغ کیانوش» بتواند مورد توجه مخاطب هدف خودش قرار بگیرد. چیزی که بین «باغ کیانوش» و «تاکسیدرمی» برای من در انتخابشان برای ساخت ثابت بود، فارغ از شناخت فیلمسازان شان که بسیار مستعد و درجه یک هستند، این بود که در هر دو کار جدیدی را تجربه کردیم. «باغ کیانوش» صاحب یک لحن متفاوت با دیگر فیلم های نوجوان بود و استفاده از فضاهای خلاق انیمیشنی و فضاهای رویاگونه در فیلم ویژگی منحصر به فردی بود که در کمتر فیلمی اتفاق می افتاد. «تاکسیدرمی» هم لحن، ژانر و زاویه دید متفاوتی دارد که در سینمای ایران یا مفقود است یا خیلی کم به آن پرداخته شده. لحن ترازدی کمدی فیلم لاین متفاوتی در سینمای ایران است که من را به ساخت این فیلم ترغیب می کرد.